

Naam: M. Hilberts
Datum: 13 november 2023
Eenheid/Programma: Programma Sociaal en Vitaal

Collegevoorstel

Onderwerp	Regioplan Twentse Koers 2024 - 2026
Advies	Hamerstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 28 november 2023
Portefeuillehouder	E.J.F.M. van Mierlo
Openbaar	Embargo tot 14 december 2023
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

De gemeente Almelo is één van de deelnemende partijen in Twentse Koers. Samen met de andere Twentse gemeenten, de provincie Overijssel, Menzis zorgverzekering en zorgkantoor en Samen Twente werken wij aan het versterken van de gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven van de Twentse inwoners en het beschikbaar, betaalbaar en toegankelijk houden van zorg en ondersteuning in heel Twente. In het Regioplan 2024-2026 is aangegeven wat de belangrijkste opgaven zijn en waar de gezamenlijke activiteiten de komende jaren op gericht zullen zijn. Het college stemt in met dit Regioplan.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met het regioplan Twentse Koers 2024 - 2026.
2. In te stemmen met de vaststelling van de nieuwe inhoudelijke agenda Twentse Koers voor de periode 2024-2026, als vervanging van de huidige agenda Twentse Koers 2022-2026.
3. De raad hierover te informeren middels bijgevoegde raadsbrief (Raad - 8019)

Inleiding

In 2022 en 2023 zijn diverse landelijke akkoorden opgesteld op het gebied van gezondheid, zorg en ondersteuning, zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO). Deze akkoorden benadrukken het belang van samenwerking tussen organisaties vanuit verschillende domeinen. Alle partijen hebben afgesproken de samenwerking in de regio te bevorderen om daarmee de gezondheid van inwoners te versterken en ondersteuning en zorg voor alle inwoners, nu en in de toekomst, toegankelijk, beschikbaar, betaalbaar en van goede kwaliteit te houden. Twente loopt hierin landelijk voorop: we werken in onze regio al vele jaren succesvol samen: een mooie basis om op verder te bouwen.

De Twentse Koers is een strategische en regionale samenwerking tussen de 14 Twentse gemeenten, zorgverzekeraar en zorgkantoor Menzis, SamenTwente en provincie Overijssel. Samen met meer dan 300 partners in het werkveld, wordt binnen het programma van Twentse Koers al 6,5 jaar succesvol ingezet om meer gezondheid en welzijn te realiseren voor alle Twentenaren en de zorg en

ondersteuning toekomstbestendig te maken. Met vijf themalijnen en verschillende projecten is Twentse Koers uitgegroeid tot een volwaardig programma.

Vanuit het IZA worden regionale subsidiemiddelen beschikbaar gesteld. Om hier aanspraak op te kunnen maken moet elke regio een regiobeeld en regioplan opstellen. Ook moeten afspraken rondom governance en een mandaatstructuur worden vastgelegd. De deadline vanuit het Rijk hiervoor is 31 december 2023. In Twente is de governance, als enige regio in Nederland, al volledig geregeld met het vaststellen van de samenwerkingsovereenkomst Twentse Koers in april 2023. In Twente hebben we vervolgens de feitelijke situatie, aan de hand van cijfers, in kaart gebracht middels een regiobeeld. Deze is in juni 2023 gepubliceerd. Op basis van het regiobeeld Twente en met de input van alle betrokken partijen, hebben we de afgelopen maanden een regioplan voor onze regio opgesteld voor de periode 2024 tot en met 2026. In dit plan wordt beschreven wat de inhoudelijke opgaven in Twente zijn, hoe we deze opgaven gaan aanpakken en met welke partijen in Twente we dit doen. De regio-opgaven zijn vertaald naar een werkagenda die is opgebouwd vanuit de bekende themalijnen met daarbinnen verschillende projecten. Het regioplan vormt daarmee het 'wat' waar we de komende jaren samen in Twente mee aan de slag gaan. Middels deze adviesnota wordt het regioplan ter besluitvorming aan u voorgelegd. Dit gebeurt lokaal bij alle 17 eigenaren van de Twentse Koers: de 14 colleges van de Twentse gemeenten, gedeputeerde staten van de Provincie Overijssel, de raad van bestuur van Menzis zorgverzekeraar en zorgkantoor en het dagelijks bestuur van SamenTwente.

Beoogd effect

Het versterken van de gezondheid, welzijn en kwaliteit van leven van de Twentse inwoners en het beschikbaar, betaalbaar en toegankelijk houden van zorg en ondersteuning in heel Twente. De inwoner staat hierin altijd centraal. Hiermee voldoet Twente ook aan de landelijke opgaven vanuit o.a. het Integraal Zorgakkoord.

Argumenten voor

1/2.1 *Domein overstijgende regionale samenwerking is noodzakelijk*

Binnen Twentse Koers werken we strategisch, regionaal samen. De uitvoering is altijd lokaal. Samen kunnen we impact maken en lokale uitvoering ondersteunen en versterken. Samen versterken we de samenwerking tussen het publieke-, medische- en sociale domein. Door van elkaar te leren, samen grootschalige ketenafspraken te maken, een stem te vormen richting het Rijk en samen beleid vorm te geven, hoeft niet iedere partij zelf opnieuw 'het wiel uit te vinden'. Dit is ook een opgave vanuit het IZA. Hiermee kunnen we samen dingen doen die we alleen niet kunnen en dit bespaart lokaal veel tijd en capaciteit. Samen hebben we binnen de Twente Koers de laatste jaren reeds aangetoond dat dit kan en werkt. Juist met de huidige problematiek, zoals de vergrijzing, tekorten op de arbeidsmarkt en toename van het aantal chronisch zieken, is dit extra belangrijk.

1/2.2. *De uitwerking van het regioplan Twentse Koers draagt bij aan de gezamenlijke visie en uitgangspunten van alle eigenaren en partners van de Twentse Koers*

Om te komen tot een duurzame verandering in ons zorg- en welzijnsstelsel, is het belangrijk in te blijven zetten op onze visie en een aantal daarbij horende inhoudelijke uitgangspunten. Ze dienen als basis en worden meegenomen in alle projecten. Projecten moeten, in meer of mindere mate, bijdragen aan de inhoudelijke uitgangspunten. Onze uitgangspunten (algemeen en inhoudelijk) zijn gericht op:

- Versterken samenwerking tussen het publieke-, medische- en sociale domein;
- Urgentie en prioriteiten stellen;
- Inwonersparticipatie;
- Positieve gezondheid;
- Terugdringen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen;
- Inclusie;
- Toekomstbestendige arbeidsmarkt;
- Technologie en digitalisering;

- Datagedreven werken;
- Inkoop, kwaliteit en toezicht.

In de inleiding van het regioplan staan de visie en uitgangspunten verder uitwerkt.

1/2.3. De inhoud van het regioplan is samen met veel verschillende partijen uitgewerkt en daarmee breed gedragen

Voor de uitwerking van het regioplan is een intensief proces gevolgd. Natuurlijk beginnen wij in Twente niet op nul. Na een intensief en breed gedragen proces, hebben we in maart 2022 de agenda voor de Twentse Koers vastgesteld. Er lopen al veel succesvolle projecten in Twente en deze vormen de basis voor het regioplan. Rekening houdend met de deadline van uiterlijk 31 december vanuit het Rijk, is er in mei begonnen met een lokale uitvraag bij alle 17 eigenaren van de Twentse Koers. Zo hebben we scherp gekregen welke punten voor deze organisaties (lokaal) belangrijk zijn voor het regioplan. Vervolgens heeft er in juni een ambtelijk overleg (AO) en bestuurlijk overleg (BO) Twentse Koers plaatsgevonden, waarbij samen verder is gesproken over de input voor het regioplan.

Vervolgens hebben de afgelopen maanden nog diverse overleggen plaatsgevonden met alle eigenaren en partners van de Twentse Koers. Zo is er op onderwerpen nog verder gesproken met verschillende gemeenten, Menzis en GGD Twente en hebben er diverse (bestuurlijke) overleggen plaatsgevonden met partners, zoals de huisartsenorganisaties, welzijnsstichtingen, ouderenzorg, gehandicaptenzorg, GGZ-aanbieders en de Stadsbank. Een belangrijk hoogtepunt was de grote regionale bijeenkomst van woensdag 27 september 2023. De aanwezigheid en betrokkenheid van 500 bestuurders, professionals en inwoners uit Twente was overweldigend. Wij kijken terug op een geslaagde bijeenkomst, waarbij waardevolle informatie is opgehaald die is verwerkt in het regioplan. Er is toen ook al veel waardevolle input gegeven voor de vervolgstappen en praktische uitrol (de 'hoe') van het regioplan. In de afgelopen weken hebben er ook twee informatiebijeenkomsten plaatsgevonden, een voor raadsleden van de 14 Twentse gemeenten en de Provinciale Staten en een voor adviesraden sociaal domein en de ledenraad van Menzis. De reacties op beide bijeenkomsten waren positief.

Met al deze input is er een breed gedragen regioplan tot stand gekomen. Dit werd door de verschillende organisaties bevestigd met positieve reacties en kleine wijzigingen op de eerdere conceptversie van het regioplan in oktober. Dit maakt dat het regioplan Twentse Koers nu definitief is gemaakt en gereed is voor lokale/interne besluitvorming.

1/2.4. Voor de uitwerking van het regioplan is er goed gekeken naar de urgentie en gezamenlijke prioriteiten

Natuurlijk kunnen niet alle opgaven tegelijk aangepakt worden: er is goed gekeken naar de urgentie, gezamenlijke prioriteiten en de gemene deler. Niet alle projecten kunnen en willen wij in Twente tegelijk opstarten. Dit betekent ook dat er weinig nieuwe projecten zijn toegevoegd aan de agenda. Er zijn vooral veel goede huidige projecten die vervolg krijgen en zijn versterkt. Daarnaast is er ook rekening gehouden met de verplichte onderwerpen die voortkomen uit o.a. IZA en GALA, zoals de vijf ketenaanpakken (valpreventie, kansrijke start, welzijn op recept en aanpak overgewicht kinderen en volwassenen) en de aanpak instroom Wlz GGZ.

1/2.5 Het Regioplan is de regionale tegenhanger van het lokale Plan van Aanpak bij de aanvraag bij de brede SPUK Gezondheid, sociale basis, sport en cultuur.

Op 19 september 2023 heeft het college het Plan van aanpak bij aanvraag brede SPUK gezondheid, sport, cultuur en sociale basis vastgesteld (BenW - 2310128). Bij een aantal onderdelen is een regionale samenwerking een vereiste. Daarnaast kunnen lokale activiteiten gefaciliteerd worden door de regionale inzet. Het Regioplan voorziet in de borging van de regionale ketenaanpakken en kan op onderdelen door de regionale samenwerking de lokale inzet versterken.

3.1 Het college voldoet aan haar informatieplicht

De uitvoering van het regioplan versterkt de gemeentelijke werkzaamheden binnen het sociaal domein. Het college brengt de raad graag op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

Kanttakeningen

1/2.1. *Het regioplan is een dynamisch document*

Het regioplan is en blijft een dynamisch plan, waarin we thematisch werken. Dit betekent dat we altijd kunnen werken op basis van actualiteiten en gezamenlijke urgentie. Daarmee is het regioplan dus niet 'in beton gegoten'. We kunnen de agenda dus altijd aanpassen en bij gezamenlijk commitment projecten toevoegen, aanpassen of beëindigen.

1/2.2. *In het regioplan is het 'wat' uitgewerkt, het 'hoe' volgt hierop*

In het regioplan staat omschreven wat we de komende jaren gaan doen en waar we dus inhoudelijk samen mee aan de slag willen. De Twentse Koers is een zogenaamde 'coalition of the willing'. Dit betekent dat gemeenten en partners zelf kunnen bepalen aan welke projecten ze wel of niet deelnemen, passend bij de onderwerpen en prioriteiten die lokaal spelen.

Wanneer het regioplan is vastgesteld en dus duidelijk is met welke projecten we in Twente aan de slag gaan, kan het 'hoe' nader worden uitgewerkt en vastgesteld. Denk hierbij aan de planning, concrete acties en de begroting. Natuurlijk is bij het opstellen van het regioplan al rekening gehouden met de beschikbare budgetten (a.d.h.v. subsidies, er worden regionaal geen aanvullende bijdrages gevraagd van de eigenaren van de Twentse Koers. Dit heeft dus ook geen consequenties voor de lokale begrotingen), verwachtingen en lokale behoeftes.

De begroting Twentse Koers en bijbehorende projectplannen worden in december voorgelegd aan het AO en BO Twentse Koers. Veel van de activiteiten in het regioplan betreffen lopende projecten en/of projecten waar al afspraken over zijn gemaakt. Veel is dus al bekend bij alle betrokken partijen.

1/2.3. *Er moet in de regio uitvoering gegeven worden aan het IZA, een goedgekeurd regioplan is daarvoor noodzakelijk*

Gemeenten (VNG), zorgverzekeraars (Zorgverzekeraars Nederland) en de verschillende zorgpartijen hebben zich in 2022 gecommitteerd aan het IZA. Een van de voorwaarden waar elke regio aan moet voldoen is het opstellen van een regioplan en deze voor de deadline van 31 december 2023 indienen bij het Rijk. Het voldoen aan deze voorwaarde is ook noodzakelijk om de regionale specifieke uitkering (SPUK) in het kader van het IZA veilig te stellen. Met (onder andere) deze middelen kunnen de projecten zoals benoemd in het regioplan worden uitgevoerd in Twente.

Kosten, opbrengsten en dekking

Er worden geen (extra) bijdragen gevraagd vanuit (reguliere) lokale/interne middelen. Wat betreft de kosten en baten van de projecten is afgesproken dat deze volledig worden gefinancierd door subsidies en externe middelen. Er kunnen dus geen kosten gemaakt worden die buiten de verkregen subsidie- en externe middelen en daarvoor geldende voorwaarden gaan. Dit is overeenkomstig de eerder gemaakte afspraken in de Samenwerkingsovereenkomst Twentse Koers (vastgesteld in april 2023). De begroting 2024-2026 behorende bij de inhoud van het regioplan wordt in december aan het AO en BO Twentse Koers voorgelegd.

Uitvoering

Het Regioplan is de update van de samenwerkingsagenda van Twentse Koers. De bestaande werkwijze waarbij gemeenten per onderdeel besluiten om al of niet mee te doen, blijft ook voor de uitvoering van het Regioplan gelden.

Zodra het regioplan Twentse Koers lokaal/intern is vastgesteld bij alle 17 eigenaren van de Twentse Koers (uiterlijk 1 december 2023), wordt deze gereed gemaakt voor openbare publicatie en de officiële indiening bij het Rijk. Vanaf 14 december vindt de externe uitrol plaats, inclusief actieve en externe communicatie. Denk hierbij aan berichten op LinkedIn, nieuwsbrieven, etc.

Het regioplan Twentse Koers is één (grootste) deel van het totale regioplan van Twente. Er zijn ook nog twee andere delen, namelijk de bijdragen van Twente Beter en het Regionaal Overleg Acute Zorg (ROAZ). Deze plannen richten zich op de (medisch specialistische) zorg en acute zorg en kennen geen tot weinig raakvlakken met het sociale domein. Om deze reden wordt dit apart door Menzis en de zorgpartijen vastgesteld. De verbinding tussen de verschillende onderdelen is goed en wordt regionaal geborgd.

Jaarlijks volgt er in samenspraak met het AO en BO Twentse Koers een evaluatie van het regioplan, evenals de hierop volgende begroting en projectplannen, en indien nodig wordt deze in overleg met de eigenaren en de verschillende betrokken partijen bijgesteld.

Bijlagen

Definitief regioplan Twentse Koers 2024-2026 (Intern 89619)
Raadsbrief (Raad – 8019)

Procesinformatie

De opstelling van het Regioplan is het eindproduct van een proces waarbij meerdere eenheden vanuit de gemeentelijke organisatie betrokken zijn. Vanuit de eenheid Uitvoering Sociaal en de Adviespool (m.n. programmteam Sociaal en Vitaal) wordt actief deelgenomen aan projecten en is een bijdrage geleverd aan de informatiebijeenkomsten. De teksten van het Regioplan zijn besproken binnen het ambtelijk overleg en bestuurlijk overleg van Twentse Koers.

Afstemming met portefeuillehouder

De portefeuillehouder stemt in met de inhoud van dit advies

Directie-advies

n.v.t.

Communicatie over het besluit

Embargo tot 14 december 2023 15 uur (i.v.m. regionale publicatie van het regioplan en informeren van alle partners), daarna reguliere persconferentie. Woordvoering geschiedt door de portefeuillehouder Publieke Gezondheid van de gemeente Almelo, tevens voorzitter Twentse Koers